

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1P/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115207170
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2015:1115207170.3

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú F. N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislave so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky Bc. N. N., trvale bytom N. 9, XXX XX Z. a otca - neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava na nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Súd nariaďuje predbežné opatrenie nasledujúceho znenia:

1. Maloletá F. N., nar. XX.XX.XXXX, sa dočasne umiestňuje do Diagnostického centra Y. Y. so sídlom M. XX, XXX XX Y. Y..
2. Súd ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, zabezpečiť okamžité odovzdanie maloletej F. N., nar. XX.XX.XXXX Diagnostickému centru Y. Y. so sídlom M. XX, XXX XX Y. Y..

odôvodnenie:

Dňa 11.03.2015 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny (ďalej len "ÚPSVaR") na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého súd dočasne umiestni maloletú F. N., nar. XX.XX.XXXX do Diagnostického centra Y. Y.. Zároveň sa návrhom vo veci samej domáhal nariadenia výchovného opatrenia nad maloletou F. N. spočívajúcim v nariadení pobytu maloletej v Diagnostickom centre M. XX, Y. Y..

Návrh odôvodnil tým, že matka maloletej, N. N. na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uviedla, že u maloletej sa v poslednej dobe výrazne prejavujú poruchy správania, túla sa po nociach, stýka sa s nevhodnou partiou dospelých ľudí, u ktorých prespáva a požíva s nimi alkoholické nápoje. Prejavy narušených vzťahov a opakované konfliktné situácie v rodine vyplývajúce z problémového správania maloletej F. sa matka opakovane snažila riešiť na odbore sociálnych vecí a rodiny. Je zjavné, že maloletá matku prestala rešpektovať, svojvoľne bez jej vedomia sa zdržiavala aj niekoľko dní na neznámom mieste. Matka opakovane nahlasovala jej nezvestnosť na Okresnom riaditeľstve PZ na Sasinkovej ul. 23 v Bratislave. Z doterajšej spolupráce s rodinou vyplýva, že vzťahy medzi matkou a maloletou F. boli korektné iba do doby, kým sa nezrušila ústavná starostlivosť nad maloletou. V návrhu ďalej uviedli, že orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výkone plánu výchovného opatrenia požiadal o spoluprácu akreditovaný subjekt Linku detskej istoty pri UNICEF-e. Maloletá F. sa spolu s matkou zúčastňovala psychologického poradenstva v súvislosti so vzniknutými situáciami v rodine a zároveň navštevovali v UNICEF-e komunitné stretnutie s programom posilňovania komunikačných zručností medzi matkou a maloletou. Za účelom posilňovania lepšej komunikácie sociálny kurátor stanovil F. ďalšie termíny výchovných pohovorov, na ktorých upozornil maloletú F.,

že ak naďalej budú pretrvávajúť vážne výchovné problémy, a to hlavne úteky z domu, túlanie sa v nočných hodinách, neustále porušovanie pravidiel, nerešpektovanie príkazov povolených vychádzok matkou, sociálny kurátor navrhne iné účinnejšie výchovné opatrenie. Dňa 02.03.2015 maloletá F. odišla z domu o 13,00 hod. na terapiu k psychologičke do UNICEF-u, kde ale nedošla. Matka maloletej podala oznámenie o nezvestnosti maloletej F. na OR PZ v Bratislava I, Obvodnom oddelení PZ Bratislava. Počas jarných prázdnin, maloletá F. bola zo siedmich dní doma iba jeden deň. Od septembra 2014 sa maloletá F. pripravuje prvým rokom na svoje budúce povolanie na SOŠ učebný odbor kaderník - vizážista. Z hodnotenia školy zo dňa 22.12.2014 vyplýva, že maloletá má nesystematickú prípravu školských povinností, v prvom polroku nepospela zo štyroch predmetov. Prejavy správania maloletej sú na úrovni primeranej jej veku. Je veľmi aktívna, zúčastňuje sa na všetkých školských aktivitách. Dochádzka na vyučovanie je dobrá. V kolektíve je maloletá veľmi obľúbená. S úctou sa správa k svojim učiteľom a taktiež na odbornom výcviku voči majstrom. Napriek tomu, že škola hodnotí správanie maloletej za dobré, v domácom prostredí naďalej pretrvávajú úteky z domu a následné hlásenia o nezvestnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie obsahom návrhu, rodným listom maloletej, výsluchom matky, vyjadrením kolízneho opatrovníka, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 1P/13/2014 a 1P/153/2012, správou z UNICEF-u zo dňa 05.03.2015, správou Strednej odbornej školy so sídlom M. 2, XXX XX Bratislava zo dňa 20.03.2015 ako aj ostatnými listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise, a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloletá F. N. bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1P/153/2012-78 zo dňa 27.02.2013, právoplatného dňa 15.03.2013, ktorým súd nariadil ústavnú starostlivosť umiestnená v zariadení Detský domov Bratislava, U. XX, Z.. Súčasne bola matka maloletej tým istým rozsudkom zviazaná platiť výživné na maloletú vo výške 70,- Eur mesačne. Dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti bolo, že výchovné opatrenie nariadené maloletej a matke - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu a nariadený dohľad nad výchovou maloletej nevedli k dlhodobej náprave a u maloletej došlo k opätovnému zhoršeniu správania. Aj napriek umiestneniu maloletej v krízovom centre sa správanie maloletej nezlepšilo a je naďalej hodnotené ako problémové. Z rozhovoru s maloletou vyplynulo, že sama maloletá by chcela byť umiestnená v detskom domove. Zo znaleckého posudku súd zistil, že matka maloletej netrpí žiadnym vážnym duševným ochorením a je schopná zabezpečovať nepretržitú riadnu výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. Súd mal v tom čase za preukázané, že výchova maloletej v rodinnom domácom prostredí je ťažko zvládnuteľná kvôli pretrvávajúcim a ťažko odstrániteľným poruchám správania maloletej. V záujme maloletej F. je preto potrebné jej umiestnenie do detského domova, v ktorom bude maloletá pod zvýšenou kontrolou zodpovedných pracovníkov a kde bude mať režim.

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1P/13/2014-23 zo dňa 26.03.2014, právoplatným dňa 04.04.2014 súd zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletou F. N., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 1P/153/2012-78 zo dňa 27.02.2013, nad výchovou maloletej F. nariadil výchovné opatrenie - dohľad a zároveň konanie o zníženie výživného zastavil. Dôvodom pre zrušenie ústavnej starostlivosti a nariadenia výchovného opatrenia - dohľadu bolo, že zistenie, že vzťahy medzi matkou a dcérou sa upravili a maloletá matku rešpektovala. Matka na vzťahu s dcérou pracovala za pomoci odborníkov. Maloletá F. chodila na návštevy domov pravidelne a počas jej pobytov v domácom prostredí neboli vážnejšie výchovné problémy. Maloletá svojou výpoveďou potvrdila, že súhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti, uvedomila si, že doma jej je najlepšie a má snahu zmeniť svoje správanie a študovať na Strednej odbornej škole.

Matka na informatívnom výsluchu konanom dňa 18.03.2015 uviedla, že maloletú o termíne informatívneho výsluchu oboznámila, ale nedokázala zabezpečiť jej účasť. Uvádala, že maloletá sa doma nezdržiava, nevie s kým a kde sa maloletá pohybuje, nerešpektuje ani policajtov, kurátorku, súd a ani psychológov. Z uvedených dôvodov matka oznamuje nezvestnosť maloletej niekoľkokrát do týždňa. Podľa vyjadrenia matky maloletá odišla z domu vo štvrtok 12.03.2015 a vrátila sa až v nedeľu večer o 21.30 hod. V pondelok boli odhlásiť nezvestnosť maloletej na políciu. Následne maloletá mala ísť do školy, kde nešla. Z vyjadrenia matky vyplynulo, že maloletú naposledy videla v pondelok o 15.30 hod. Maloletá z domu odišla s tým, že sa vráti večer o 20.00 hod. V súčasnosti má maloletá vypnutý telefón, nekomunikuje ani s matkou, ani s políciou. Matka má podozrenie, že sa pohybuje v nevhodnej spoločnosti. Problémy s maloletou začali, podľa vyjadrenia matky, po zrušení ústavnej starostlivosti

súdom. Maloletá sa zdržiavala mimo domova niekoľko dní bez toho, aby matka vedela, kde sa nachádza. Do Vianoc 2014 bývala maloletá mimo domova zriedka alebo prišla neskoro domov. Od jarných prázdnin 2015 sa situácia veľmi zhoršila, maloletá nebola doma celé jarné prázdniny. Po návrate maloletej matka zistila, že maloletá bola pod vplyvom alkoholu. Matka na záver dodala, že za posledné dva týždne sa maloletá vrátila domov s vetrovkou, na ktorej bola krv, čo maloletá nevedela matke vysvetliť.

Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na informatívnom výsluchu konanom dňa 18.03.2015 súd zistil, že vykonáva sociálnu kuratelu a dohliada nad výchovu a starostlivosťou o maloletú. Uviedol, že zadávajú úlohy plánu výchovného opatrenia. Maloletú niekoľkokrát oceňovali za dosiahnuté výsledky na praxi v škole, povzbudzovali ju k lepšej systematickej príprave na povolanie. Od januára 2015 matka nahlásila na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že F. prestala dodržiavať pravidlá v rodine, nedala o sebe vedieť, kde bola cez noc. Matka opakovane nahlásila nezvestnosť maloletej na polícii, sociálny kurátor vykonal opakovane s maloletou výchovný pohovor, kde ju upozornil aj na následky práve takéhoto správania. Upozornil ju, že orgán sociálnoprávnej ochrany bude nútený vykonať účinnejšie opatrenia, ale maloletá na opatrenia reagovala tak, že bude na úteku, preto je naliehavosť tejto veci akútna. Dodal, že maloletá za posledný týždeň jarných prázdnin nespala v noci doma, pri osobnom pohovore s kurátorom uviedla, že prespáva u kamarátov na byte, alebo v záhradnej chatke, Kolízny opatrovník záverom odporučil nariadiť predbežné opatrenie a umiestniť maloletú na pobyt do diagnostického centra v Y. Y.. V súvislosti s prednesom poukázal aj na správu z UNICEF-u.

Zo správy UNICEF-u zo dňa 05.03.2015 vyplynulo, že od začiatku spolupráce s rodinou sa ako najväčší problém ukazujú opakované úteky maloletej z domu. Uviedli, že napriek poskytnutým službám rodine nedošlo k pozitívnemu upraveniu správania maloletej.

Zo správy Strednej odbornej školy so sídlom M. 2, XXX XX Z. zo dňa 20.03.2015 je zrejmé, že maloletá je v školskom roku 2014/2015 žiačkou 1. ročníka študijného odboru kaderník - vizážista. Podľa vyjadrenia triednej učiteľky Ing. L. B., dochádzka maloletej na vyučovanie je dobrá, na vyučovanie nemešká a neodchádza z posledných hodín. Uviedla, že od začiatku 1. polroku maloletá vymeškala na teoretickom vyučovaní 42 hodín zo zdravotných dôvodov a na odbornom vyučovaní cca 30 hodín. Od začiatku 2. polroku maloletá nechýbala v škole. Po jarných prázdninách sa do školy nevrátila.

Zo správy vyplynulo, že maloletá F. je na hodinách aktívna, plní úlohy zadané vyučujúcim, problém má s nosením pomôcok na vyučovanie. Vzťahy s učiteľmi aj majstrami odborného výcviku sú dobré. Komunikuje o odbornej problematike, zaujíma sa aktívne o preberanú látku. Triedna učiteľka uviedla, že dňa 20.02.2015 sa s maloletou na osobnom pohovore snažila porozprávať o domácej situácii, nakoľko spolužiačky maloletej jej vyčítali nedostatok hygieny. Zo správy zároveň vyplynulo, že maloletá je v poslednom období smutnejšia a uzavretá.

Podľa § 74 ods. 1 a 2 veta prvá O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený. Príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať aj bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému samá poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa, ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť

maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 7 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 75 ods. 8, veta prvá, druhá O.s.p. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené.

Podľa § 76 ods. 1 O. s. p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkom najmä, aby

b/ odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho určí súd

f/ niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, ktorého sa má predbežné opatrenie týkať, ako aj naliehavá potreba takejto dočasnej úpravy. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou bezprostredne dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti).

Už z pojmu predbežné opatrenie vyplýva, že sa ním predbežne a dočasne upravujú pomery účastníkov, t.j. zabezpečujú sa ich nároky, ktoré im zatiaľ neboli priznané. Ide o úpravu predbežnú, nie konečnú. Táto predbežná úprava priamo neupravuje právny vzťah, o ktorom má byť rozhodnuté vo veci samej, preto predbežné opatrenie nie je prejudiciálne pre konečné rozhodnutie, a to tiež ani vtedy, ak upravuje ten istý vzťah. Pod potrebou dočasnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

Vychádzajúc z uvedeného súd na základe predloženého návrhu a k návrhu pripojených listinných dôkazov, ako aj výsluchu matky a vyjadrenia kolízneho opatrovníka na informatívnom výsluchu konanom dňa 18.03.2015 dospel k záveru, že dočasná úprava, spočívajúca v umiestnení maloletej do diagnostického centra je nevyhnutná a vyžaduje si ju záujem na výchove maloletej a jej ochrane pred bezprostredne hroziacou nepriaznivou situáciou, v ktorej by sa v dôsledku svojho správania vyžadujúceho urýchlenú odbornú intervenciu ocitla. Preto je nevyhnutné v záujme maloletej jej okamžité umiestnenie do Diagnostického centra Y. Y. na ochranu jej zdravia a zabezpečenia novej prevýchovy formou predbežného opatrenia tak ako to vo svojom podnete doporučuje kolízny opatrovník.

Navyše je potrebné zdôrazniť, že ide o úpravu dočasnú, ktorú je možné, v prípade že pominú dôvody pre takúto úpravu kedykoľvek zrušiť, resp. nahradiť úpravou trvalou vydaním rozhodnutia vo veci samej.

Súd v súlade so znením § 76 ods. 2 O.s.p. uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletej F. do určeného zariadenia, nakoľko navrhnuté diagnostické centrum sa nachádza mimo miesta bydliska maloletého dieťaťa.

Súd uznesením z 18.03.2015 začal konanie aj bez návrhu o nariadení výchovného opatrenia nad maloletou - pobytu v Diagnostickom centre M. XX, Y. Y., v konaní bude naďalej pokračovať, po zabezpečení dôkazov a ich vyhodnotení rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo na podpísanom súde.